مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۱- ماز یا لابیرنت چیست و برای چه کاری مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

۱) ابزار الکتریکی که برای نشان دادن بینش یا بصیرت به کار می‌رود.

۲) موقعیت طبیعی برای کودکان تا رفتار طبیعی خود را نشان دهند.

۳) سطح ناهموار برای مطالعهٔ ادراک عمق در کودکان زیر پنج سال

۴) دالان‌های پرپیچ و خو، برای نشان دادن یادگیری از طریق کوشش و خطا

☑ پاسخ: گزینه «۴»

دالان‌های پرپیچ و خو، برای نشان دادن یادگیری از طریق کوشش و خطا

توضیح:

آزمون مازها از **تعدادی دالان‌های پر پیچ و خم** تشکیل شده است که آزمودنی باید با نوک مداد خود از یک طرف وارد و از طرف دیگر خارج شود. موفقیت در این آزمون به احتیاط، تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، تداوم دقت و استفاده از تجربه‌های قبلی وابسته است. در این آزمون یادگیری از طریق کوشش و خطا (تجربه) برای خروج از ماز مشخص می‌شود.

آین آزمون نه تنها هوش کلی را می‌سنجد، بلکه برای سنجش سازگاری با انتظارات اجتماعی نیز کاربرد دارد که موفیت یا تلاش و خطا در ماز آن را مشخص می‌کند.

نکته: مازها یا **لابیرنت** هم برای سنجش هوش و هم برای سنجش شخصیت کاربرد دارد.

منبع:

آزمون‌های روانی، حمزه گنجی، فصل ۱۱، ص ۱۸۸ و فصل ۱۴، ص ۲۴۱.

مطالعه بیشتر:

روان‌سنجی، حمزه گنجی، فصل ۹، ص ۳۲۱.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۲- اکثر آزمون‌های هوش، ضرایب دیپلمه‌ها، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها را خیلی متفاوت نشان نمی‌دهند، بنابراین می‌توانیم بگوییم:

۱) الزاماً افراد باهوش وارد دانشگاه نمی‌شوند.
۲) هوش با تحصیلات همبستگی مثبت نشان نمی‌دهد.
۳) افراد باهوش می‌توانند به دانشگاه راه یابند.
۴) اساس پیشرفت تحصیلی کودکان انگیزهٔ آنهاست.

☑ پاسخ: گزینه «۱»

الزاماً افراد با هوش وارد دانشگاه نمی‌شوند.

توضیح:

با توجه به اینکه بین سطح هوش و تحصیلات رابطه وجود دارد، اما در مواردی تفاوت آزمون‌های هوش، ضرایب دیپلمه‌ها، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها ناچیز است. این گفته نشان می‌دهد که تفاوت‌های هوشی بزرگسالان مورد مطالعه، با تفاوت‌های سطح تحصیلات هر یک از آنها مطابقت نمی‌کند: یعنی نمرات آزمون به نسبت سطح تحصیلات افزایش نمی‌یابد. یعنی انتظار می‌رود که دارندگان تحصیلات دانشگاهی خیلی بیشتر از دارندگان دیپلم نمره بیاورند، در صورتی که تفاوت نمرهٔ آنها ناچیز است. بنابراین باید چنین نتیجه گرفت: **دانش‌آموزان خیلی باهوش نیستند که به آموزش عالی راه می‌یابند.**

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۲ صحیح نیست، زیرا که کودکان باهوش معمولاً نسبت به سایر کودکان در تحصیلات موفق‌ترند. در رد گزینه ۳ باید گفت که ورود به دانشگاه فقط به عامل هوش بستگی ندارد و به عواملی مانند عوامل اقتصادی و اجتماعی، استعدادها، والدین و میزان موفقیت آنها و ... همچنین وابسته است. در این سؤال بحث بین هوش و سطح تحصیلات است و گزینه ۴ گزینهٔ نامربوطی است.

: این سوال مشابه سؤال **۱۴۶** کنکور **۱۳۸۹** است.

منبع:

روان‌شناسی و سنجش هوش، حمزه گنجی، فصل ۲، ص ۹۰ و ۹۱.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۳- در هوش هیجانی، منظور از مدیریت رابطه چیست؟	
۱) در ایجاد رابطه، به قصد دیگران پی بردن.	۲) روابط را در کنترل داشتن
۳) با دیگران رابطهٔ صمیمی به وجود آوردن	۴) از ضعف‌های خود و دیگران مطلع شدن

☑ پاسخ: گزینه «۲»

روابط را در کنترل داشتن

توضیح:

مدیریت روابط شامل **مهارت‌های پایه اجتماعی** است. توسعه و بالندگی دیگران مستلزم توانایی درک نیازها توسعه‌ای آنها، روحیه و تقویت توانایی‌های آنان است. به عبارتی کنترل کردن روابط فرد با دیگران.

فرد که استعداد و مهارت بالا در مدیریت روابط دارد به موقع مشکلات را شناسایی و به آرامش محیط کمک می‌کند. گام‌هایی برای کنترل و دعوت افراد به آرامش در شرایط دشوار دارد.

همدلی و گوش‌دادن ابزارهایی برای کنترل درآوردن افراد و شرایط بحرانی از مؤلفه‌های مدیریت روابط است.

منبع:

هوش هیجانی سازمانی، پرویز شریفی‌درآمدی و سیروس آقایار، ص ۱۱۹ و ۱۲۰.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۴- چرا افراد باهوش خلاق نیستند؟

۱) همیشه به دنبال موفقیت شخصی خود هستند.
۲) نمی‌توانند افکار خود را خیلی متمرکز کنند.
۳) ذهن خود را به طور منطقی کنترل می‌کنند.
۴) معمولاً یاغی یا از نظر اجتماعی سرکش هستند.

☑ پاسخ: گزینه «۳»

ذهن خود را به طور منطقی کنترل می‌کنند.

توضیح:

بین هوش و خلاقیت رابطهٔ خطی وجود ندارد. بدین معنا که هر اندازه که هوش بیشتر می‌شود میزان خلاقیت افزایش پیدا نمی‌یابد. برای خلاقیت هوش متوسط لازم است. اصولاً هوش بالا آفت خلاقیت است. یعنی هر عاملی که موجب شود تا **فرد منطقی فکر کند**، سود و زیان را در نظر بگیرد، عاقل باشد، به دنبال کشف راه‌های درست برود و در کل ذهن خود را کنترل کند، **مانع خلاقیت** خواهد بود.

نکته: ذهن‌های **خلاق** آزادند، به هر طرف رو می‌کنند، در چارچوب قرار نمی گیرند و کنترل نمی‌شوند.

منبع:

روان‌شناسی و سنجش هوش، حمزه گنجی، فصل ۳، ص ۱۱۱ و ۱۱۲.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۵- هوش کاربردی به چه معناست؟

۱) استفاده از هوش برای موفقیت در زندگی
۲) نمی‌توانند افکار خود را خیلی متمرکز کنند.
۳) ذهن خود را به طور منطقی کنترل می‌کنند.
۴) توانایی تمیز استعدادها از هوش کلی

☑ پاسخ: گزینه «۱»

استفاده از هوش برای موفقیت در زندگی

توضیح:

هوش کاربردی یا نظریهٔ هوش انسان موفق، به معنای استفاده از هوش **جهت موفقیت انسان در ابعاد زندگی** است.

نظریه هوش انسان موفق به عنوان یکی از نظریه‌های جامع و کارآمد در حوزهٔ هوش و هوش‌آزمایی در مقایسه با نظریه‌های کلاسیک مزیت‌هایی بی‌شماری دارد. یکی از مزیت‌های این نظریه این است که به مخاطب کمک می‌کند تا ماهیت واقعی هوش را به طور کامل درک کند. و مخاطب را قادر می‌سازد تا هوش و مباحث مربوط به آن را درست تحلیل کند.

منبع:

هوش کاربردی، استرنبرگ، کافمن و گریگورنکو، ترجمهٔ مسعود بابازاده، فصل ۲، ص ۵۷.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۶- کسانی که ادعا کرده بودند، میانگین هوش کلی کشورهای مرفه اُفت خواهد کرد، استدلالشان چه بوده است؟

۱) زادوولد طبقه فقیر و زادوولدکم طبقه مرفه
۲) تلاش طبقه فقیر برای جبران کردن گذشته‌ها
۳) پیشرفت سریع تکنولوژی و تنبل بار آمدن کودکان
۴) عدم تلاش طبقهٔ مرفه به علت عدم احساس نیاز

☑ پاسخ: گزینه «۱»

زادوولد طبقه فقیر و زادوولدکم طبقه مرفه

توضیح:

استدلال به ظاهر منطقی این ادعا این بود که: **طبقات اجتماعی – اقتصادی پایین**، در مقایسه با طبقات اجتماعی – اقتصادی بالا، **نرخ زاد و ولد بسیار بالایی** دارند و در عین حال از *سطح هوشی پایین* برخوردارند. چون هوش تا اندازه‌ای به ارث می‌رسد و تعداد کودکانی که با هوش پایین به دنیا می‌آیند، نسبت به کودکانی که با هوش احتمالاً بالا متولد می‌شوند بیشتر است، پس می‌توان گفت که هوش متوسط جامعه به تدریج کاهش خواهد یافت.

یعنی چون طبقه مرفه هوش بالاتری دارند اما زاد و ولد آنها کم است و هوش طبقه پایین با وجود زاد و ولد بالا به دلیل ارثی بودن پایین است، در نتیجه **سطح هوش جامعه رو به نزول** است. **اما این فرضیه کاملاً رد شده است** و عکس آن که **میانگین هوش جامعه رو به رشد است پذیرفته شده است.**

منبع:

روان‌شناسی و سنجش هوش، حمزه گنجی، فصل ۲، ص ۹۹.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۷- برای بررسی روایی محتوایی آزمون‌ها کدام‌یک از شیوه‌های ذیل مطلوبتر است؟

۱) مقایسه نمرات گروه‌های شناخته‌شده متضاد
۲) جدول دوبعدی مشخصات آزمون
۳) آمیختگی ملاک با استفاده از ملاک‌های مختلف
۴) توجه به وضع ظاهری سؤالات

☑ پاسخ: گزینه «۲»

جدول دوبعدی مشخصات آزمون

توضیح:

یکی از مطلوب ترین روش‌های روایی محتوایی آزمون‌ها **جدول دوبعدی مشخصات آزمون** است. در این جدول ابتدا هدف یا خرده‌هدف‌هایی که آزمون به منظور سنجش آنها درست شده است در ستون اول افقی بالای جدول و محتوای موضوعی سؤالات در ستون اول عمودی طرف راست جدول نوشته می‌شوند. جدول مذکور به این ترتیب دارای تعدادی ستون افقی و عمودی خواهد شد که کم یا زیادی آنها به وسعت هدف‌ها و گسترهٔ موضوعی محتوای آزمون مربوط خواهد شد.

نکته: با تنظیم جدول دوبعدی مشخصات آزمون، تفسیر روایی محتوای آن را از حالت کیفی به حالت کمی تبدیل می‌شود . بررسی‌های عینی تری به دنبال می‌آورد.

منبع:

آزمون‌های روانی، هادی بهرامی، فصل ۲، ص ۳۶.

مطالعه بیشتر:

اصول روان‌سنجی و روان‌آزمایی، حسن‌پاشا و نسترن شریفی، فصل ۸، ص ۲۶۹ - ۲۶۶.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۸- در تعیین کدام روایی آزمون، از افراد خبره نظرخواهی می‌شود؟

۱) سازه ۲) پیش‌بینی ۳) صوری ۴) ملاکی

☑ پاسخ: گزینه «۴»

ملاکی

توضیح:

گاهی درجهٔ روایی یک آزمون را در مقایسه با یک ملاک خارجی می‌سنجند که به این نوع روایی، **روایی ملاکی** گفته می‌شود. ملاک‌هایی که در این زمینه استفاده می‌شود که اهم آنها عبارت است از:

۱- مقایسه نمرات پاسخ‌دهندگان به آزمون مورد نظر با نمرات آنها به یک آزمون معتبر و مشهور.

۲- مقایسه نمرات به دست آمده از آزمون مورد نظر با پیشرفت تحصیلی.

۳- نظرخواهی از افراد خبره

۴- مقایسهٔ نمرات به دست آمده از احرای آزمون با موفقیت شغلی، مقبولیت اجتماعی و یا شکست و ناکامی‌های افراد در زندگی.

۵- مقایسهٔ نمرات گروه‌های شناخته‌شده متضاد

نکته: نظرخواهی از افراد خبره در آزمون‌های بررسی مهارت‌های حرفه‌ای، هنری و ازمون‌های شخصیت از نوع روان پزشکی کارایی بیشتری دارد.

منبع:

آزمون‌های روانی، هادی بهرامی، فصل ۲، ص ۳۹ – ۳۷.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۵۹- از نظر کتل «توانایی درک روابط» به کدام توانایی ذهنی مربوط می‌شود؟

۱) هوش سیال ۲) هوش متبلور ۳) هوش B از نظر هب ۴) تفکر واگرا و همگرا

☑ پاسخ: گزینه «۱»

هوش سیال

توضیح:

به نظر کتل **هوش سیال** **توانایی کلی ادراک رابطه یا کشف رابطه بین پدیده‌ها را** در فرد نشان می‌دهد. این هوش عمدتاً از وراثت ناشی می‌شود و توان بالقوه فرد را نشان می‌دهد. **هوش متبلور** تمامیت دانش فرد را در بر می‌گیرد. رشد این هوش به محیط وابسته است و تحت تأثیر تحصیلات و اجتماعی شدن و ... رشد خواهد کرد.

نکته: کتل در نظریهٔ خود هوش را به دو جزء بزرگ مکمل یکدیگر یعنی هوش سیال و هوش متبلور تقسیم کرد.

منبع:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۱۲، ص ۲۶۳ و ۲۶۴.

مطالعه بیشتر:

آزمون‌های روانی، هادی بهرامی، فصل ۵، ص ۱۲۲.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۰- در آزمون چند جنبهٔ شخصیتی MMPI، شاخص K به کدام یک از گزینه‌های ذیل مرتبط می‌شود یا شباهت دارد؟

۱) به مقیاس HS شباهت دارد و با حساسیت رابطه دارد.
۲) به مقیاس L شباهت دارد و دقیق‌تر از آن است.
۳) به مقیاس F شباهت دارد و برای یکسان‌سازی است.
۴) به مقیاس F+L شباهت دارد و برای جداسازی است.

☑ پاسخ: گزینه «۲»

به مقیاس L شباهت دارد و دقیق‌تر از آن است.

توضیح:

مقیاس k برای جداسازی و تعیین مراجعانی طراحی شده است که تصویر کاملاً مثبتی از خودشان ترسیم می‌کنند. بنابراین به مقیاس L شباهن دارد. اما، مقیاس K این تفاوت را دارد که دقیق‌تر و مؤثرتر است. در حابیکه افراد ساده، بی‌تکلف و پیرو موازین اخلاقی در مقیاس L نمرات بالایی می‌گیرند، افراد باهوش و از نظر روانی پیچیده‌تر در مقیاس K نمره‌های بالایی می‌گیرند، بی‌آنکه برافراشتگی نمره‌هایشان در مقیاس L به گونهٔ معناداری بالا باشد.

نکته: مقیاس K از مقیاس‌های روایی آزمون MMPI است.

منبع:

راهنمای سنجش روانی، گری گراث مارنات، ترجمه پاشا شریفی و نیکخو، جلد ۱، فصل ۷، ص ۴۷۴.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۱- وقتی محقق سعی می‌کند نشان دهد که آزمون جدید او، از لحاظ سنجش سازه، با آزمون معتبر موجود دیگری هماهنگ است، از کدام روایی استفاده کند؟

۱) افتراقی ۲) همزمان ۳) ملاکی ۴) همگرا

☑ پاسخ: گزینه «۴»

همگرا

توضیح:

در **روایی همگرا** محقق سعی دارد ثابت کند که آزمون جدید از **نظر سنجش سازه**، همسو و هماهنگ با آزمون‌های معتبری است که همان سازه را مورد سنجش قرار می‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها: در **روایی افتراقی** محقق تلاش می‌کند که آزمون اولاً غیر از سازه‌ای که برای آن ساخته شده است سازهٔ دیگری را نمی‌سنجد؛ ثانیاً وجوهی از همان سازه را مورد سنجش قرار می‌دهد که آزمون‌های دیگر به آن نپرداخته‌اند. در **روایی همزمان** که روایی ملاکی محسوب می‌شود، یک آزمون جدید را به همراه آزمون شناخته‌شده و معروف اجرا کند و بعد از به دست آوردن دو مجموعه نمره، آنها را با هم مقایسه کرده و همبستگی آنها را به دست آورد. در **روایی ملاکی** درجهٔ روایی یک آزمون را در مقایسه با یک ملاک خارجی سنجیده می‌شود.

منبع:

آزمون‌های روانی، هادی بهرامی، فصل ۲، ص **۴۴**، و ۳۷، ۴۰ و ۴۵.

مطالعه بیشتر:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۹، ص ۲۰۶.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۲- برای ارزیابی هوش کودکان زیر ۴ سال، کدام آزمون مناسب‌تر است؟

۱) WPPSI ۲) گودیناف ۳) موزائیک ژیل ۴) استنفورد - بینه

☑ پاسخ: گزینه «۴»

استنفورد - بینه

توضیح:

آزمون استنفورد - بینه دامنهٔ سنی ۲ تا بزرگسالی را پوشش می‌دهد. این آزمون دارای دو بخش کلامی و غیرکلامی است و دارای ۲۰ سطح سنی است.

بررسی سایر گزینه‌ها: **آزمون WPPSI** مقیاس هوش وکسلر برای کودکان پیش‌دبستانی است که برای سن ۴ تا ۶/۵ مناسب است. **آزمون نقاشی گودیناف** از ۳ تا ۱۳ سالگی کاربرد دارد اما برای ارزیابی هوش بهترین کاربرد را برای دامنهٔ سنی ۵ تا ۹ سالگی است. **آزمون موزائیک ژیل** برای دامنهٔ سنی ۶ تا ۱۱ ساله کاربرد دارد (رک: کرمی، صفحات ۳۰۶، ۳۳۲ و ۳۳۷).

نکته: مفهوم هوشبهر به جای سن عقلی اولین‌بار در این آزمون به کار رفت.

منبع:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۱۳، ص ۲۹۶.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۳- کدام خرده آزمون وکسلر می‌تواند برای اندازه‌گیری تفکر مفهومی مناسب‌تر است؟

۱) شباهت‌ها ۲) خزانهٔ لغات ۳) درک و فهم ۴) تنظیم تصاویر

☑ پاسخ: گزینه «۱»

شباهت‌ها

توضیح:

در خرده مقیاس کلامی آزمون وکسلر **شباهت‌ها**، **استدلال منطقی و انتزاعی**، **مفهوم‌سازی کلامی**، یا **تفکر مفهومی** اندازه‌گیری می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

نام مقیاس	معنی و کاربرد آن
خزانهٔ لغات	هوش کلی کلامی، دامنهٔ افکار و تجارب، زمینهٔ تحصیلی توانایی یادگیری کلامی متراکم
درک و فهم	عقل سلیم، سازگاری اجتماعی، دانش عملی، توانایی ارزشیابی تجارب گذشته
تنظیم تصاویر	برنامه‌ریزی و پیش‌بینی، سنجش تعامل‌های اجتماعی غیرکلامی

منبع:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۱۳، ص ۳۰۵ و ۳۰۶.

مطالعه بیشتر:

راهنمای سنجش روانی، گری گراث مارنات، ترجمه شریفی و نیکخو، جلد ۱، فصل ۵، ص ۳۴۸.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۴- در کدام نوع فرافکنی، فرد دیگران را همانند خود معرفی می‌کند تا خود را موجه جلوه دهد؟

۱) انعکاسی ۲) پالایشی ۳) تکمیلی ۴) ادراکی

☑ پاسخ: گزینه «۳»

تکمیلی

توضیح:

در *فرافکنی تکمیلی* فرد خود را **در طبقهٔ دیگران یا دیگران را در طبقهٔ خود قرار می‌دهد** تا با حساس همگونی با آنها، در برابر تعارض‌های درونی خود جسته باشد: «همه این‌طور هستند» و..

در فرافکنی تکمیلی **فرد دیگران را همچون خود معرفی می‌کند** تا با افزایش افرادی همچون خود، خود را موجه جلوه دهد. برای مثال یک نوجوان پرخاشگر در نقاشی خانواده، همهٔ اعضا را پرخاشگر یا خشن ترسیم می‌کند.

☺ **بررسی سایر گزینه‌ها:** در فرافکنی انعکاسی، فرد به شیوهٔ آینه‌واری در شخصیت دیگری چیزهای مطلوبی را می‌یابد که ادعا می‌کند از آن خود اوست. در فرافکنی پالایشی، فرد ویژگی‌های نامطلوبی را که در خود وجود دارد انکار می‌کند و آنها را به دیگری نسبت می‌دهد و یا در دیگری می‌بیند.

در فرافکنی ادراکی، افراد شخصیت خود را با درک از لکه یا هر چیز دیگری اظهار می‌کنند.

نکته: فرافکنی از دیدگاه امبردان از زوایهٔ دیگری غیربهنجار و مرضی مورد بررسی قرار می‌دهد و به سه دسته انعکاسی، پالایشی و تکمیلی تقسیم کرده است.

منبع:

آزمون‌های فرافکنی شخصیت، هادی بهرامی، فصل ۱، ص ۱۰ و ۱۱.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۵- دقیق، درست‌کار، کمال‌گرا و منظم بودن، جزء خصوصیات کدام‌یک از تیپ‌های شخصیتی هالند است؟

۱) قراردادی (C) ۲) واقع‌بین (R) ۳) جستجوگر (I) ۴) اجتماعی (S)

☑ پاسخ: گزینه «۱»

قراردادی (C)

توضیح:

خصایص شخصیتی **تیپ قراردادی** عبارت است از: **درست‌کار**، **دقیق**، کنترل‌کننده، دارای پشتکار، توجه‌کننده به جزئیات، **منظم**، پیرو سنت‌ها و مقررات اجتماعی و **کمال‌گرا**.

بررسی سایر گزینه‌ها: خصوصیات تیپ **واقع بین**: عمل‌گرا و دارای پشتکار، متواضع، دارای توانایی مکانیکی، حل مسئله با ابزار و وسایل ماشینی، علاقه به کارهای فنی، توانمندی جسمانی.

خصوصیات تیپ **جستجوگر**: مستقل، درون‌گرا، خلاق، تحلیل‌گر، وظیفه محور، حل مشکلات از طریق تفکر، کمرو، جمع‌آوری‌کننده و سازمان دهنده اطلاعات، محتاط.

خصوصیات تیپ **اجتماعی**: علاقمند به آسایش دیگران، مردم دار، دارای مهارت بین‌فردی و اجتماعی، مهارت در تدریس و راهنمایی کردن، توانایی همدلی و درک دیگران.

نکته: هالند معتقد است که افراد را می‌توان به نسبت شباهتشان به یکی از شش تیپ شخصیتی واقع‌بین، جستجوگر، هنری، اجتماعی، قراردادی و ماحراجو توصیف کرد. تیپ‌های شخصیتی مذکور می‌توانند به عنوان الگویی مناسب برای توصیف افراد به کار روند.

منبع:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۱۵، ص ۴۸۰ و ۴۷۹.

مطالعه بیشتر:

اصول روان‌سنجی و روان‌آزمایی، حسن‌پاشا و نسترن شریفی، فصل ۱۳، ص ۴۰۷.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۶- در آزمون رورشاخ، تعداد پاسخ‌های F خالص معرف چیست؟

۱) پیوند میان منابع دروس و واقعیت
۲) تکانه‌های بازداری نشدهٔ هیجانی یا عاطفی
۳) کنترل سایق‌ها و رویدادهای زندگی
۴) توانایی فرد در جداسازی عواطف از واقعیت

☑ پاسخ: گزینه «۴»

توانایی فرد در جداسازی عواطف از واقعیت

توضیح:

تعداد پاسخ F خالص یا محض در یک پروتکل عموماً برای این منظور به کار رفته است تا معلوم شود آزمودنی تا چه اندازه می‌تواند **عواطف را از موقعیت جدا سازد**.

وجود پاسخ‌های F خالص لزوماً به این معنا نیست که هیچ‌گونه تعارضی وجود ندارد، بلکه بدان معناست که شخص قادر است عاطفهٔ مربوط به تعارض را به طور موقت به تأخیر بیاندازد.

نکته: پاسخ‌های F خالص بالا نشان دهندهٔ حالت دفاعی شدید و تحت فشار بودن فرد و یا برای کنترل یا به تعویق انداختن عمدی عوازفشان توانایی خوبی دارند.

پاسخ‌های F خالص کم احتمال دارد که میزان آشفتگی شخص به میزانی بالا است که نمی‌تواند پاسخ عاطفی خود را از موقعیت جدا کند.

منبع:

راهنمای سنجش روانی، گری گراث مارنات، ترجمه شریفی و نیکخو، جلد ۲، فصل ۱۰، ص ۸۰۶ و ۸۰۷.

مطالعه بیشتر:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۱۴، ص ۴۴۶.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۷- کدام‌یک از خرده مقیاس‌های آزمون وکسلر بیشتر هوش کلی را می‌سنجد؟

۱) ترسیم تصاویر ۲) فراخنای اعداد ۳) اطلاعات عمومی ۴) محاسبهٔ عددی

☑ پاسخ: گزینه «۳»

اطلاعات عمومی

توضیح:

اطلاعات عمومی و **گنجینهٔ لغات** در برابر نقایص عصبی و اختلال روانی به شدت مقاومند، و دو تا از پایاترین خرده‌آزمون‌های وکسلر به شمار می‌آیند، به همین سبب وکسلر از آنها به عنوان آزمون‌های پایا یاد کرده است. این دو خرده آزمون همچنین **شاخص‌های مناسبی از هوش کلی** بوده و با سطح تحصیلی آزمودنی‌ها و با هوشبهر مقیاس کلی همبستگی بالایی دارند.

نکته: خرده‌آزمون اطلاعات عمومی شامل نمونه‌هایی از اطلاعاتی است که یک شخص معمولی با برخورداری از فرصت‌های متوسط باید بتواند آنها را کسب کند.

منبع:

راهنمای سنجش روانی، گری گراث مارنات، ترجمه شریفی و نیکخو، جلد ۱، فصل ۵، ص ۳۳۹.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۸- وقتی از کسانی که نمرهٔ هوش بالاتری دارند، می‌خواهیم تکلیفی را انجام دهند، کدام یک از تغییرات زیر در آنها به وقوع می‌پیوندد؟

۱) مردمک چشم‌ها بیشتر باز و بسته می‌شود.
۲) هدایت الکتریکی پوست افزایش می‌یابد.
۳) هدایت الکتریکی پوست کمتر می‌شود.
۴) تغییرپذیری ضربان قلب بالاتر می‌رود.

☑ پاسخ: گزینه «۳»

هدایت الکتریکی پوست کمتر می‌شود.

توضیح:

وقتی از کسانی که نمرهٔ هوش بالاتری دارند، می‌خواهیم تکلیفی را انجام دهند، هدایت الکتریکی پوست آنها کمتر می‌شود.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۶۹- در اجرای آزمون‌های روانی، اجراکننده یا دستیار آزماینده باید:

۱) در دستورالعمل آزمون کوچکترین تغییری به وجود نیاورد.
۲) به هنگام اجرا از هر نوع تفسیری خودداری کند.
۳) محدود بودن زمان را برای آزمودنی یادآوری نکند.
۴) همگام با اجرای آزمون به نمره گذاری آن بپردازد.

☑ پاسخ: گزینه «۲»

به هنگام اجرا از هر نوع تفسیری خودداری کند.

توضیح:

این سؤال از طریق بررسی گزینه‌ها به راحتی قابل پاسخگویی است.

گزینه ۱ صحیح نیست، زیرا آزماینده در اجرای دستورالعمل از آزادی نسبی برخوردار است، ممکن است به خاطر شرایط مثل اجرا با افراد خاص، شرایط محیطی و ... تا حدودی دستورالعمل را تغییر دهد، به طوری که به روایی آزمون خدشه‌ای وارد نشود. البته این کار برای آزمایندگان با تجربه مجاز است.

گزینه ۳ نیز صحیح نمی‌باشد، به این دلیل که در آزمون‌هایی که زمان اهمیت دارد باید این را در فواصلی یادآوری نمود تا آزمودنی متوجه نحوهٔ پاسخ‌دهی و صرف وقت خود باشد.

گزینه ۴ نیز صحیح نیست، زیرا تصحیح، نمره‌گذاری و تفسیر آزمون بعد در اجرای آزمون صورت می‌گیرد.

با توجه به این موارد تنها گزینه ۲ صحیح است، زیرا آزماینده یا مجری در هنگام اجرای ازمون باید دستورالعمل‌های آن را رعایت نماید، از نمره‌گذاری و تعبیر و تفسیر آزمون به هنگام اجرای آن خودداری نماید و همچنین در تفسیر آزمون اشتباهی انجام ندهد.

منبع:

آزمون‌های روانی، حمزه گنجی، فصل ۸، ص ۱۴۰ – ۱۲۷.

مطالعه بیشتر:

آشنایی با آزمون‌سازی و آزمون‌های روانی، ابوالفضل کرمی، فصل ۱۱.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

۲۷۰- آزمون موزائیک ژیل، از روایی (Validity) بالایی برخوردار است، زیرا:

۱) بهبود عملکرد در آن با افزایش سن آزمودنی رابطه دارد.
۲) بین نتایج افراد مشخص و عادی تفاوت دیده می‌شود.
۳) بین نمرات سؤالات فرد و زوج همبستگی دیده می‌شود.
۴) نتایج دوبار اجرا همبستگی بسیار بالا نشان می‌دهند.

☑ پاسخ: گزینه «۱»

بهبود عملکرد در آن با افزایش سن آزمودنی رابطه دارد.

توضیح:

آزمون موزائیک ژیل به کودکان مدارس ابتدایی تعلق دارد. ژیل به همراه گروهی از کارمندان مؤسسه مطالعات مردم شناسی فرانسه این آزمون را استاندارد کرده است.در این اجرا و اجراهای بعد روایی آن خیلی راحت تأیید شده است، زیرا آزمون‌های هوش کلی یا آزمون‌های رشد ذهنی آزمون‌هایی هستند که **افزایش تدریجی رشد ذهنی کودکان سنین مختلف را نشان می‌دهند**. به عبارت دیگر، ملاک روایی آزمون‌های هوش کلی یا رشد ذهنی کودکان این است که بین توان ذهنی کودکان سنین مختلف تمیز قائل شود. در.آزمون ژیل به خوبی از عهدهٔ چنین کاری برآمده است، و با افزایش سن، با **افزایش سن، به تدریج نمرهٔ به دست آمده نیز افزایش می‌یابد**.

☺ **بررسی سایر گزینه‌ها:** گزینه ۳ و ۴ که اشاره به پایایی دارد. گزینه ۲ نیز به این آزمون مرتبط نیست.

منبع:

روان‌شناسی و سنجش هوش، حمزه گنجی، فصل ۹، ص ۲۴۱.

www.DLMgroup.ir

مؤلف: پریسا حاج‌کرمی - phajkarami@gmail.com

جدول درجه سختی سؤالات آزمون ۱۳۹۲

شماره سؤال	آسان	متوسط	سخت
۲۵۱		✓	
۲۵۲		✓	
۲۵۳			✓
۲۵۴		✓	
۲۵۵			✓
۲۵۶			✓
۲۵۷		✓	
۲۵۸		✓	
۲۵۹	✓		
۲۶۰		✓	

شماره سؤال	آسان	متوسط	سخت
۲۶۱	✓		
۲۶۲	✓		
۲۶۳			✓
۲۶۴			✓
۲۶۵	✓		
۲۶۶		✓	
۲۶۷			✓
۲۶۸			✓
۲۶۹		✓	
۲۷۰	✓		

www.LMgroup.ir